

RADIONICA: Povezanost mikrokvalifikacija u visokom obrazovanju s Hrvatskim kvalifikacijskim okvirom

Uputa za izradu, usklađivanje i odobravanje obrazovnih programa visokih učilišta na razini visokog obrazovanja za potrebe financiranja putem vaučera sredstvima iz Nacionalnog plana oporavka i otpornosti 2021. – 2026.

Marina Cvitanušić Brečić

Voditeljica Službe za kvalitetu visokog obrazovanja

Ministarstvo znanosti i obrazovanja

7. i 9. ožujka 2023.

Poticaji za donošenje Upute

- naglasak na temi mikro-programa i *mikrokvalifikacija* na razini EU i nacionalnoj razini
- potreba usklađivanja (ponude) vještina s potrebama gospodarstva
- poticanje usklađivanja programa obrazovanja odraslih na razini visokog obrazovanja sa standardima HKO
- projekt vaučera za obrazovanje odraslih (od travnja 2022.)
- definiranje uvjeta za izdavanje programa na razini visokog obrazovanja koji bi se financirali vaučerima
 - na razini do visokog obrazovanja – Zakon o obrazovanju odraslih

Terminologija

- **programi stručnog usavršavanja za potrebe cjeloživotnog učenja vs. micro-credentials (mikrokvalifikacije?)**
 - u visokom obrazovanju u Hrvatskoj nije definiran naziv koji bi odgovarao prijevodu izraza „ micro-credentials”
 - EK: „ micro-credentials” potvrđuju ishode učenja kratkoročnih iskustava učenja, na primjer kratki tečaj ili obuku. Oni nude fleksibilan, ciljani način pomoći ljudima da razviju znanja, vještine i kompetencije koje su im potrebne za osobni i profesionalni razvoj.
 - 16. lipnja 2022. Vijeće Europske unije donijelo je **Preporuku o europskom pristupu mikro-vjerodajnicama za cjeloživotno učenje i zapošljivost**. Preporukom se želi podržati razvoj, provedba i priznavanje mikro vjerodajnica u institucijama, poduzećima, sektorima i granicama.
 - Za potrebe Preporuke primjenjuju se sljedeća definicija „Micro-credential” :
 - „**Micro-credential**” znači **zapis o ishodima učenja** koje je učenik stekao nakon malog obujma učenja. Ovi ishodi učenja bit će ocijenjeni prema transparentnim i jasno definiranim kriterijima. Iskustva učenja koja vode do „Micro-credential” osmišljena su kako bi učeniku pružila određena znanja, vještine i kompetencije koje odgovaraju društvenim, osobnim, kulturnim potrebama ili potrebama tržišta rada.

Namjena Upute

Uputa se odnosi na izradu, usklađivanje i odobravanje obrazovnih programa visokih učilišta:

- na razini visokog obrazovanja
- koji se temelje na načelima cjeloživotnog učenja,
- koji su u skladu sa standardima skupova ishoda učenja upisanima u Registru Hrvatskog kvalifikacijskog okvira
- koji se izrađuju za potrebe financiranja putem vaučera sredstvima iz Nacionalnog plana oporavka i otpornosti 2021. – 2026.

Temelji za donošenje i provedbu Upute

Visoko obrazovanje temelji se na, između ostalog, i konceptu cjeloživotnog obrazovanja

- Članak 76.a (starog) Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (ZZDVO)
 - visoka učilišta mogu izvoditi različite obrazovne programe koji se ne smatraju studijem te se temelje na načelima cjeloživotnog učenja.
 - Visoka učilišta općim aktom uređuju načine i oblike provođenja aktivnosti koje se temelje na načelima cjeloživotnog učenja, uključujući načine i postupke utvrđivanja razlikovnih obveza studenata za potrebe promjene studijskog programa i/ili upisa na studij, dovršetka ranije započetog studija i priznavanja kompetencija stečenih izvan studijskog programa, a koje su uvjet za sudjelovanje na studiju.
 - Svi programi i postupci iz ovoga članka sastavni su dio unutarnjeg sustava osiguravanja i unapređivanja kvalitete te na odgovarajući način podliježu postupcima vanjskog osiguravanja i unapređivanja kvalitete.

Temelji za donošenje i provedbu Upute

- Članak 57. Zakona o visokom obrazovanju i znanstvenoj djelatnosti (NN, 119/22; ZVOZD)
 - Visoka učilišta mogu ustrojiti **programe stručnog usavršavanja za potrebe cjeloživotnog učenja kojima se stječu kompetencije usklađene sa standardom zanimanja ili skupom kompetencija i standardom kvalifikacije ili skupom ishoda učenja iz Registra Hrvatskog kvalifikacijskog okvira** te razlikovne obveze studenata za potrebe promjene studija odnosno upisa na studij, dovršetka ranije započetog studija i priznavanja kompetencija stečenih izvan studija, a koje su uvjet za upis na studij. **Program stručnog usavršavanja za potrebe cjeloživotnog učenja** ne smatra se studijem, a **može se financirati putem vaučera u svrhu pristupa tržištu rada.**
- Članak 11. Zakona o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru
 - Ministarstvo nadležno za obrazovanje i znanost obavlja poslove... davanja stručnih uputa i izrade drugih materijala potrebnih za primjenu i razvoj HKO-a;

UPUTA

- izrađena primarno za programe cjeloživotnog učenja (CU) koji bi se financirali putem vaučera
- primjenjiva je i na ostale programe cjeloživotnog učenja
- propisuje obavezne dijelove procedure, ali ne i cijelu proceduru
 - poštuje autonomiju sveučilišta i akademsku samoupravu visokih učilišta
 - propisuje da će visoko učilište internim aktom propisati način izrade i vrednovanja te usklađivanje obrazovnih programa s Registrom HKO-a
- osigurava usklađivanje programa sa skupovima ishoda učenja upisanih u Registar HKO-a
 - „garancija kvalitete” poslodavcima (usklađenost s kompetencijama zanimanja)
 - veća prepoznatljivost na tržištu rada

Uputa je dostupna na mrežnim stranicama [kvalifikacije.hr](http://www.kvalifikacije.hr) u dijelu Dokumenti i publikacije:

<http://www.kvalifikacije.hr/hr/dokumenti-publikacije>

Usklađenost s Registrom HKO-a

- **OBAVEZAN UVJET ZA FINANCIRANJE VAUČERIMA**
- **Obrazovni program temelji se na jednom skupu ishoda učenja ili kombinaciji više skupova ishoda učenja koji su upisani u Registar HKO-a.**
- **Obrazovni program je usklađen s Registrom HKO-a ako su svi skupovi ishoda učenja koji se njegovim završetkom stječu upisani u Registar HKO-a.**
- **Pri izradi programa treba se voditi načelima cjelovitosti, svrsishodnosti i prepoznatljivosti na tržištu rada**
 - skupovi ishoda trebaju činiti logičku cjelinu
 - skupovi ishoda učenja preuzimaju iz Registra HKO-a zajedno sa svim njihovim elementima koji se ne mogu mijenjati niti prilagođavati

Osiguravanje kvalitete programa cjeloživotnog učenja

- **kod donošenja programa** pretpostavlja se usklađenost unutarnjih sustava osiguravanja kvalitete visokih učilišta sa *Standardima i smjernicama za osiguravanje kvalitete na Europskom prostoru visokog obrazovanja (ESG)*
- **kvalitete provedbe** vrednuje se u okviru periodičnog vanjskog vrednovanja visokog učilišta (AZVO)

Obrazac za izradu obrazovnog programa usklađenog sa standardima skupova ishoda učenja

Sadrži minimalno sljedeće podatke:

- sektor prema Pravilniku o HKO-u kojemu program pripada,
- naziv programa,
- razinu programa prema HKO-u s obzirom na skupove ishoda učenja koji se njegovim završetkom stječu,
- obujam u bodovima (ECTS)
- znanja, vještine i sposobnosti koje se stječu završetkom programa,
- sadržajne cjeline – skupove ishoda učenja s kojima je program povezan,
- izvedbeni plan programa (trajanje, način izvođenja, način provjere znanja i vještina, napredovanja i završetak programa),
- uvjete za upis polaznika,
- uvjete za završetak programa,
- materijalne uvjete i okruženje za učenje koji su potrebni za izvedbu programa,
- preporučeni način praćenja kvalitete i uspješnosti programa,
- predviđeni datum revizije programa.

Izgled i sadržaj obrasca, koji osim navedenih može sadržavati i druge podatke, propisuje visoko učilište internim aktom.

Upis programa u Registar HKO-a

1. Visoko učilište kroz internu proceduru izrađuje program
Program se donosi odlukom senata sveučilišta, odnosno odlukom vijeća veleučilišta, kojom se potvrđuje njegova usklađenost sa skupom, odnosno skupovima ishoda učenja upisanih u Registar HKO-a
2. Odluku, zajedno s *Obrascem za izradu obrazovnog programa usklađenog sa standardima skupova ishoda učenja*, dostavlja Agenciji za znanost i visoko obrazovanje (AZVO) radi upisa programa u Registar HKO-a.
3. AZVO:
 - utvrđuje je li obrazovni program izrađen u skladu s Uputom
 - ako jest: upisuje osnovne informacije o programu u Registar HKO-a i izdaje visokom učilištu Potvrdu o upisu obrazovnog programa u Registar HKO-a.
 - ako program nije izrađen u skladu s Uputom, AZVO će pozvati visoko učilište na izmjenu i/ili nadopunu obrazovnog programa.
4. Upis programa u Registar HKO-a je dokaz da je program usklađen s HKO-om, što je preduvjet za financiranje putem vaučera

Transparentnost

Uputa propisuje da je **visoko učilište dužno za svaki obrazovni program upisan u Registar HKO-a objaviti na svojim mrežnim stranicama informacije o obrazovnom programu** koje minimalno uključuju podatke navedene za *Obrazac za izradu obrazovnog programa usklađenog sa standardima skupova ishoda-*

- CILJ: osigurati dostupnost relevantnih informacija o programu

Nacionalni informacijski sustava obrazovanja odraslih (NISOO)

1. faza (do ožujka 2023): programi do razine visokog obrazovanja
2. faza (2023...): programi na razini visokog obrazovanja

Za više informacija

Odjel za Hrvatski kvalifikacijski okvir

hko@mzo.hr

HVALA NA PAŽNJI.

